HE 49/2016 vp

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle

Viite: Puheenjohtajan pyynnön mukaisesti Liikenne- ja viestintä lakivaliokunnan kuulemistilaisuudessa 17.4.2016.
Lisäselvitys, HE 49/2016 vp, Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi maantielain ja ratalain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

YLEISPERUSTELUT

Pidämme hyvänä, että esityksellä on tarkoitus toteuttaa hallitusohjelman kärkihanketta säädösten sujuvoittamiseksi ja keventää hallinnollista taakkaa erityisesti lisäämällä ilmoitusmenettelyn käyttöä tienvarsimainosten ja -ilmoitusten sekä mainoslaitteiden asettamisessa.

Asiantuntijakuulemisessa on kuitenkin tuotu yhtenä näkemyksenä esille, että esitys on omiaan lisäämään tienvarsimainostajien hallinnollista taakkaa. Painotamme, että sääntelyn toimeenpanossa tulee pyrkiä kaikin keinoin ylimääräisten tai päällekkäisten velvoitteiden välttämiseen sekä hallinnollisen taakan minimoimiseen.

Asiantuntijakuulemisessa on myös tullut esille, että ammattimaisesti sijoitettujen mainoslaitteiden ja sekä liikenneonnettomuuksien väliltä ei ole löytynyt tilastollista yhteyttä.

Hallinnollisen taakan pitämiseksi kohtuullisena ilmoituksen perusteella asetetun mainoksen tai ilmoituksen pitäisi saada olla paikallaan 10 vuotta, jollei tienpitoviranomainen yksittäistapauksessa määräisi tätä lyhempää aikaa. Hallituksen esityksessä olevaa 10 vuotta pidempi aika vähentäisi niiden yritysten hallinnollista taakka ja siten kustannuksia, kun ilmoituksia ei tarvitsisi tehdä niin usein.

Erityisesti siirryttäessä uuden lain mukaiseen ilmoitusmenettelyyn on tärkeää, että siirtymävaiheen aiheuttama hallinnollinen taakka pidetään kohtuullisena. Tämän vuoksi poikkeusluvan perusteella sijoitettuihin mainoksiin, ilmoituksiin ja mainoslaitteisiin, joiden lupien voimassaoloaika päättyy uuden lain voimaantulon johdosta, pitäisi soveltaa kevennettyä summaarista ilmoitusmenettelyä. Kyseisen menettelyn kohteena olevien ilmoitusten johdosta tehdyistä päätöksistä ei pitäisi periä maksua. Tällä varmistetaan myös ulkomainosyhtiöiden, maanomistajien, sekä kaupunkien ja kuntien Omaisuuden - ja luottamuksensuoja tehdyille pitkäaikaisille investoinneille, sekä liiketoiminnan jatkuvuudelle.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

52 §
Tienvarsimainonta ja –ilmoittelu

Asemakaava-alueelle sijoitettavat mainokset ja ilmoitukset vaativat aina kunnissa rakennus- tai ainakin rakennustöiden luvan. Näitä lupia käsiteltäessä otetaan kunnissa huomioon myös liikenneturvallisuusasiat, joten ilmoitusvelvollisuus tienpitoviranomaiselle lisäisi toimijoiden hallinnollista taakkaa. Tämä vuoksi ehdotamme, että esityksen 1 momentista poistetaan maininnat asemakaava-alueesta.

Saman momentin lopussa on määräys siitä, että mainoksen on sopeuduttava mahdollisimman hyvin ympäristöön. Tämä olisi erittäin tulkinnanvarainen määräys, minkä vuoksi ehdotamme, että pykälän 1 momentin lopusta poistetaan tätä koskeva määräys.

Pykälän 2 momentissa on määräys, jonka mukaan ilmoitukseen on lisättävä selvitys itse mainoksesta tai ilmoituksesta. Sama tavoite, eli mainoksen, ilmoituksen mainoslaitteen hyväksyttävyys liikenneturvallisuuden kannalta, on kuitenkin saavutettavissa myös mainosten jälkikäteisellä valvonnalla. Tämän lisäksi esimerkiksi ulkomainosyritykset myyvät mainoslaitteisiin mainostilaa määräajaksi, jolloin mainos vaihtuu useasti kesken ilmoituksen voimassaoloajan. Edellä mainitun vuoksi ehdotamme, että mainosta koskevan selvityksen vaatimuksesta luovutaan. Pykälän 2 momentissa on myös määräys ilmoituksessa vaadittavasta selvityksestä kiinteistönomistajan tai –haltijan suostumuksesta. Tällaista vaatimusta ei kumottavassa laissa ole, minkä vuoksi uusi vaatimus lisää hallinnollista taakkaa. Maanomistajalla tai –haltijalla on joka tapauksessa aina käytössään oikeuskeinoja, jos mainos, ilmoitus, tai mainoslaite olisi sijoitettu hänen mailleen ilman lupaa. Tämän vuoksi ehdotamme, että vaatimus poistetaan.

Pykälän 3 momentissa on määräys ajasta, jonka mainos tai ilmoitus saa olla ilmoitetussa paikassaan. Hallinnollisen taakan pienentämiseksi ehdotamme, että kyseinen aika on 10 vuotta, jollei tienpitoviranomainen määrää tätä lyhyempää aikaa.

99 a §
Maksut

Ehdotamme, että maksua ei perittäisi ollenkaan niitä mainoksia ja ilmoituksia koskevista päätöksistä, joiden poikkeuslupa päättyy 31 joulukuuta 2019 uuden lain voimaantulon vuoksi, ja jotka sen vuoksi käsitellään summaarisessa menettelyssä.

Voimaantulomääräys

Voimaantulomääräyksien 3 momenttiin ehdotetaan määräystä siirtymävaiheen kevennetystä menettelystä, joka koskisi niitä mainoksia ja ilmoituksia, joiden poikkeuslupa päättyy 31 joulukuuta 2019 uuden lain voimaantulon vuoksi. Kevennetyssä menettelyssä ilmoitukset voitaisiin tehdä esimerkiksi taulukon muodossa, jossa ilmoitettaisiin vain mainoslaitteen numero sekä sijaintitiedot. Esimerkiksi havainnekuvia mainoksen tai ilmoituksen rakenteesta ei tässä yhteydessä tarvitsisi liittää ilmoitukseen. Ilmoituksen käsittely olisi summaarista eikä sen käsittelyyn liittyisi 52 §:n tarkoittamaa erillistä harkintaa ilmoituksen hyväksyttävyydestä, vaan nämä ilmoitukset saisivat olla ilmoitetussa paikassaan 10 vuotta.

MUUTOSEHDOTUKSET

52 §
Tienvarsimainonta ja –ilmoittelu

Maantien käyttäjille tarkoitettu mainos tai ilmoitus, joka asetetaan asemakaava-alueen ulkopuolelle ~~tai asemakaava-alueella maankäyttö- ja rakennuslain 83 §:n 4 momentissa tarkoitetulle liikennealueelle~~, on laadittava ja sijoitettava siten, että se ei vaaranna liikenneturvallisuutta eikä haittaa tienpitoa ~~ja että se sopeutuu mahdollisimman hyvin ympäristöön~~.
Edellä 1 momentissa tarkoitetun mainoksen tai ilmoituksen asettamisesta on ilmoitettava tienpitoviranomaiselle, jollei jäljempänä toisin säädetä. Ilmoitukseen on liitettävä selvitys ~~mainoksesta tai ilmoituksesta ja sen~~ mainoksen, ilmoituksen tai mainoslaitteen sijoittamispaikasta ~~sekä selvitys kiinteistönomistajan tai -haltijan suostumuksesta sen pystyttämiseen~~.
Jos mainoksen tai ilmoituksen asettaminen ei täytä 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia, tienpitoviranomaisen on 30 päivän kuluessa ilmoituksen saapumisesta tehtävä päätös, jossa se voi kieltää mainoksen tai ilmoituksen asettamisen tai määrätä asettamiselle tarpeellisia ehtoja. Mainosta tai ilmoitusta ei saa asettaa ennen tämän määräajan umpeutumista. Tienpitoviranomainen voi kuitenkin ilmoituksen johdosta tehtävässä päätöksessä sallia mainoksen tai ilmoituksen asettamisen edellä mainittua ajankohtaa aikaisemmin. Aika, jonka mainos tai ilmoitus saa olla ilmoitetussa paikassaan, on 10 vuotta, jollei tienpitoviranomainen määrää tätä lyhyempää aikaa.
Tienpitoviranomainen voi pyytää ilmoituksen johdosta kunnalta lausunnon. Jos tienpitoviranomainen on muu kuin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, myös elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta voidaan pyytää lausunto.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Tämän lain voimaan tullessa liikenne- ja viestintäministeriössä vireillä olevat maantien lakkauttamista koskevat tiesuunnitelmat sekä tiesuunnitelman hyväksymispäätöksen määräajan pidentämistä koskevat asiat käsitellään ja ratkaistaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.
Yleis- ja tiesuunnitelmat, joiden laatiminen on aloitettu ennen tämän lain voimaantuloa, käsitellään ja ratkaistaan tämän lain voimaan tullessa voimassa

olleiden säännösten mukaan. Tätä lakia sovelletaan niihin ennen tämän lain voimaantuloa aloitetuissa maantietoimituksissa ratkaistaviin kysymyksiin, jotka otetaan tämän lain voimaantulon jälkeen toimituksessa ratkaistaviksi.
Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetyt poikkeukset ulkomainosten asettamiskiellosta ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2019, jollei poikkeuksen myöntämispäätöksessä ole määrätty lyhempää voimassaoloaikaa. Mainoksen, ~~tai~~ ilmoituksen tai mainoslaitteen asettajan on ennen voimassaoloajan päättymistä tehtävä ~~52 §:ssä tarkoitettu~~ ilmoitus mainoksesta, ~~tai~~ ilmoituksesta tai mainoslaitteesta tienpitoviranomaiselle taikka poistettava mainos, ~~tai~~ ilmoitus tai mainoslaite. Nämä mainokset, ilmoitukset tai mainoslaitteet voidaan 52 §:stä poiketen ilmoittaa erityistä kevennettyä ilmoitusmenettelyä noudattaen. Tässä menettelyssä käsitellyistä ilmoituksista ei peritä maksua ilmoittajalta. Jos mainosta, ~~tai~~ ilmoitusta tai mainoslaitetta ei ole määräaikaan mennessä poistettu eikä siitä ole tehty ~~52 §:ssä~~ edellisessä momentissa tarkoitettua ilmoitusta, tienpitoviranomainen voi poistaa mainoksen, ~~tai~~ ilmoituksen tai mainoslaitteen.
Tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat hakemukset poiketa ulkomainosten asettamiskiellosta käsitellään 52 §:ssä tarkoitettuina ilmoituksina.

Kunnioittavasti,

Outdoor Finland – Suomen ulkomainosliitto ry